

El llenguatge

9/N/1986

Aclaparar

Els verbs «abrumar» i «agobiar» són dos castellanismes més o menys habituals del llenguatge col·loquial, especialment per part dels sectors més culturalitzats —però que han menystingut, és clar, la depuració del seu català— els quals els deuen a la influència de les seves lectures en castellà. N'hi ha que són conscients de la falta de bondat d'aquests dos verbs en l'elocució catalana i els eviten en aquelles ocasions en què consideren que cal parlar amb propietat i en l'escriptura. El mal, però, és que molt sovint ho fan reemplaçant-los, tant l'un com l'altre, per un verb que, certament, és molt genuí i característic del català, però que té un altre sentit: abassegar. No és gens infreqüent, aleshores, de sentir o llegir frases com «Tants de maldecaps l'abassegaven», «Les seves paraules el van deixar abassegat» o «Una victòria abassegadora», les quals, considerant el significat actualment fixat per al verb abassegar es pot dir que no tenen sentit.

Joan Coromines, al primer volum aparegut del seu Diccionari etimològic, explica detingudament l'origen i l'evolució de la forma i del significat del verb abassegar. Aquest verb provindrà d'una forma més antiga, abcegar prolongació semierudita d'un verb llatí derivat del nom que vol dir «cec». Usat pels escriptors medievals, amb diverses formes i significat «encegar», «obturar», «privar de sortida», va evolucionar fins a la forma actual, que té únicament el sentit equivalent a acumular, acaparar, tal com indica el Diccionari normatiu, que l'Il·lustració amb l'exemple L'avar no somia altra cosa sino abassegar or.

Cal prescindir, per tant, del verb abassegar traduint els verbs castellans «abrumar» i «agobiar», i recórrer, en aquest cas, al verb aclaparar recomanació, naturalment, extensiva al derivat verbal: no abassegador sino aclaparador. Diríem, així, Tants de maldecaps l'aclaparaven. Les seves paraules el van deixar aclaparat i Una victòria aclaparadora. Vet aquí, encara, els exemples de l'ús d'aquest verb del Diccionari normatiu: Caminava aclaparat sota un feix de llenya. Aclaparar un roure (és a dir, abatre'l). Aclaparar el poble amb impostos. Aclaparat per la desgracia. La malaltia el va aclaparar. el va deixar aclaparat.

Albert Jane